

Metodologia de evaluare a situației actuale și a dezvoltării democrației în Republica Moldova

Peter Goliaš, INEKO, Slovacia

Veaceslav Ioniță, IDIS „Viitorul”, Republica Moldova

Decembrie, 2019

Despre proiect

Metodologia a fost creată în cadrul inițiativei „Susținerea democrației, a independenței și transparenței instituțiilor publice-cheie din Republica Moldova”. Inițiativa este implementată de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, în parteneriat cu Institutul pentru Reforme Economice și Sociale din Slovacia (INEKO). Inițiativa este susținută financiar de Programul de Asistență Oficială pentru Dezvoltare al Republicii Slovace (SlovakAid) și are ca scop informarea publicului despre dezvoltarea democrației și independența instituțiilor-cheie ale statului, precum și îmbunătățirea transparenței și a stabilității financiare a autorităților publice locale și a întreprinderilor de stat din Republica Moldova.

Obiectiv

Sprijinirea dezbaterii publice despre starea actuală a democrației în Republica Moldova în baza datelor rezultatelor unui sondaj efectuat între lideri-cheie, focus grupuri și rezultate ale unui sondaj de opinie public reprezentativ.

Activități

1. Octombrie - decembrie 2019: Pregătirea cercetării privind situația actuală și dezvoltarea democrației în Moldova. Identificarea metodelor de cercetare, a grupurilor țintă (experți locali, emigranți, studenți, oameni de afaceri, public în general), întrebări ale sondajului, modalități de realizare și calendarul cercetării. Redactarea și publicarea unui document de metodologie electronică de cel puțin 15 pagini.
2. Ianuarie 2020 - aprilie 2020: Realizarea cercetărilor privind starea actuală și dezvoltarea democrației în Moldova: cercetare de birou, interviuarea a puțin 40 de experți locali, sondaj pe internet în rândul emigranților, cel puțin cinci focus grupuri în rândul studenților și / sau oameni de afaceri, și sondaj de opinie publică. Elaborarea unui proiect de document care rezumă rezultatele cercetării.
3. Martie 2020 - iunie 2020: Redactarea și publicarea unui raport electronic despre starea actuală și dezvoltarea democrației în Moldova; document de cel puțin 25 de pagini care rezumă rezultatele cercetării. Informarea mass-media prin intermediul comunicatului de presă, obiectivul este de a avea cel puțin 40 de referințe media.
4. Iunie 2020: Organizarea unei conferințe la Chișinău cu cel puțin 50 de participanți care vor informa despre raportul privind starea actuală și dezvoltarea democrației în Moldova, precum și despre rezultatele evaluării transparenței guvernelor locale (primării și consilii raionale) - premiera celor mai transparente autorități publice locale.
5. Septembrie 2020 - martie 2021: Realizarea a cel puțin 10 lecții publice pentru studenții instituțiilor de învățământ gimnaziale și terțiare care vor informa despre starea actuală și dezvoltarea democrației în Moldova.

Cronologia detaliată a activităților de cercetare

Activitate / Săptămână	Ianuarie 2020				Februarie 2020				Martie 2020				Aprilie 2020			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Cercetări de birou	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
- Colectarea datelor (locală + internațională)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
- Redactarea raportului																
Sondaj în rândul a cel puțin 40 de experți locali	X	X	X	X	X	X	X	X								
Elaborarea chestionarului sondajului	X	X														
Lansarea sondajului			X													
Închiderea sondajului						X										
Procesarea rezultatelor							X	X								
Sondaj pe Internet în rândul imigranților	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Elaborarea chestionarului sondajului	X	X														
Lansarea sondajului			X													
Închiderea sondajului										X						
Procesarea rezultatelor											X	X				
Focus grupuri printre studenți și / sau oameni de afaceri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Primul focus grup			X													
Al doilea focus grup					X											
Al treilea focus grup							X									
Al 4-lea focus grup									X							
Al 5-lea focus grup											X					
Redactarea raportului											X	X				
Sondaj de opinie publică					X	X	X	X	X	X	X	X				
Elaborarea chestionarului sondajului					X	X										
Lansarea sondajului							X									
Încheierea sondajului										X						
Procesarea rezultatelor											X	X				
Rezumarea rezultatelor cercetării													X	X	X	X
Redactarea raportului													X	X	X	X

Metodologie

Cercetări de birou

- Descrierea peisajului politic - partidele politice și alegătorii acestora
- Istoricul alegerilor parlamentare și rezultatele acestora

Indicatori interni și internaționali ai calității democrației în Moldova - descrierea rezultatelor generale, precum și indicatori specifici, tendințe în timp, comparație cu țările vecine (sondaje de opinie publică, Indicele democrației, Freedom House etc.)

Sondaj efectuat în rândul experților locali

- Experți: lideri de opinie bine respectați și nepartizani
- Jurnaliști, experți din ONG, sociologi, economiști, oameni de afaceri
- Lista experților cărora li se adresează sondajul:
 1. Adrian Lupușor Expert-Grup
 2. Alexandru Coica, Asociația europeană pentru democrația locală
 3. Alexandru Musteață, Fundația Soros Moldova
 4. Alexandru Solvan, politolog FRIȘPA, Universitatea de Stat din Moldova
 5. Alina Radu, jurnalistă, Ziarul de Gardă
 6. Ana Groza, director Asociația Investitorilor Străini
 7. Andrei Popov, diplomat, jurnalist și activist civic din Republica Moldova, Președintele Institutului pentru Inițiative Strategice
 8. Antonia Fonari, directorul Platformei pentru Cetățenie Activă și Parteneriat pentru Drepturile Omului
 9. Arcadie Barbăroșie, Institutul de Politici Publice
 10. Carolina Linte, Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
 11. Cornel Ciurea, analist politic
 12. Cornelia Cozonac, jurnalistă, Centrul de Investigații Jurnalistice
 13. Dorin Chirtoacă, Partidul Liberal
 14. Dumitru Albușea, Asociația Internațională a Transportatorilor din Moldova (AITA)
 15. Elena Varta, ONG „CPR Moldova”
 16. Emil Guțu, expert, membru al Consiliului Concurenței
 17. Eugen Dațco, Uniunea transportatorilor și a drumurilor
 18. Galina Bostan, ONG „Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției”
 19. Gheorghe Țurcanu, Academia de Studii Economice
 20. Igor Boțan, ADEPT
 21. Ion Manole, Promo-LEX
 22. Ion Mazur, jurnalist, Asociația Presei Independente
 23. Ion Preașca, jurnalist, Moldstreet.md și Rise Moldova
 24. Ion Tighineanu, academician, Academia de Științe
 25. Iulian Groza, Institutul de Politici și Reforme Europene
 26. Iuliana Dragalin, Universitatea Liberă Independentă din Moldova
 27. Liliana Barbăroșie, Radio Europa Liberă
 28. Mariana Rufa, Asociația Europeană de Afaceri
 29. Mark Tcaciuc, Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic
 30. Mila Malairău, AmCham Moldova
 31. Natalia Calenic, Camera de Comerț și Industrie
 32. Natalia Lipskaia, Asociația expeditorilor și brokerilor vamali (AEM-TRANS)
 33. Oazu Nantoi, Partidul Poporului European
 34. Radik York, Echipa economică germană - GET Moldova

35. Roman Mihăeș, expert politic
36. Serghei Portarescu, director MACIP – ASEM
37. Sergiu Harea, Camera de Comerț și Industrie
38. Sergiu Gaibu, Expert Grup
39. Sergiu Ostaf, CreDO
40. Sorin Mereacre, director Fundația Est-Europeană
41. Svetoslav Mihalachi, expert economic
42. Valeriu Pașa, expert ONG WatchDog
43. Vasile Botnaru, Radio Europa Liberă
44. Vasile Cantaraji, CBS Axa
45. Veaceslav Negruță, TI Moldova
46. Victor Ciobanu, analist politic
47. Viorel Cibotaru, director Institutul European de Studii Politice din Moldova
48. Viorel Furdui, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM)
49. Viorel Gîrbu, expert economic
50. Vitalie Călugăreanu, jurnalist, Deutsche Welle
51. Vitalie Voznoi, ONG „Orașul meu”
52. Vladislav Kulminski, Institutul de Inițiative Strategice
53. Vladislav Gribincea, CRJM
54. Zina Adam, manager de proiect, Migrație și dezvoltare locală (MiDL, PNUD)

Introducere motivațională la chestionar: Cine și de ce se desfășoară sondajul, cum ar fi utilizate răspunsurile, garantarea anonimatului răspunsurilor individuale, garantarea anonimatului.

Întrebări:

- 1. Vă rugăm, scrieți-vă numele:**
- 2. Sunteți de acord ca numele dvs. să fie publicat în lista respondenților la acest sondaj?**
 - Da
 - Nu
- 3. Considerați că alegerile din Moldova sunt libere și corecte?**
 - Da
 - Nu
- 4. Considerați că Republica Moldova este guvernată în funcție de voința oamenilor?**
 - Da
 - Nu

5. Cum ați evalua calitatea democrației în următoarele țări? Evaluați pe o scală de la -3 la +3 în fiecare țară, unde -3 înseamnă o calitate foarte mică și +3 înseamnă o calitate foarte înaltă.

- Republica Moldova:
- România:
- Ucraina:
- Rusia:

6. Cum s-a schimbat calitatea democrației în Republica Moldova în ultimii cinci ani? Evaluați pe o scală la -3 la +3, unde -3 înseamnă că s-a înrăutățit substanțial și +3 înseamnă că s-a îmbunătățit substanțial.

Schimbarea calității democrației în Republica Moldova în ultimii cinci ani:

7. Cum ați evalua contribuția următorilor partide politice la calitatea democrației în Republica Moldova? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă o contribuție foarte negativă și +3 înseamnă o contribuție foarte pozitivă.

- Partidul Socialiștilor al Republicii Moldova (PSRM)
- Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)
- Partidul Democrat din Moldova (PDM)
- Platforma civică „Demnitate și Adevăr” (DA)
- Partidul Șor
- Partidul „Partidul Nostru”
- Partidul Liberal Democrat (PLDM)

8. Cum ați evalua contribuția următoarelor instituții la calitatea democrației din Republica Moldova? Evaluați pe o scală la -3 la +3, unde -3 înseamnă o contribuție foarte negativă și +3 înseamnă o contribuție foarte pozitivă.

- Guvernul actual:
- Parlamentul actual:
- Președintele actual:
- Procurorul general:
- Poliția:
- Instanțele de judecată:
- Mass-media privată:
- Mass – media publică:
- Organizațiile nonguvernamentale:

9. Cum ați evalua impactul urmărilor evenimentelor care au avut loc în ultimii cinci ani asupra calității democrației în Republica Moldova? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă un impact foarte negativ și +3 înseamnă un impact foarte pozitiv.

- Rezultatele alegerilor parlamentare din anul 2019:
- Defraudarea economiilor la băncile private:
- Renunțarea la Guvernul Maiei Sandu:
- Alte:

10. Cum ați evalua funcționarea următorilor factori în ceea ce privește calitatea democrației în Republica Moldova? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă că nu funcționați deloc și +3 înseamnă o funcționare foarte bună.

- Lupta împotriva corupției:
- Libertatea media:
- Calitatea ONG-urilor:
- Concurență politică echitabilă:
- Instituții independente de reglementare și de supraveghere publică:
- Statul de drept (calitatea instanțelor, Poliției și Procuratura generală)
- Implicarea cetățenilor în treburile publice:
- Protejarea minorităților naționale:
- Protejarea drepturilor omului:
- Stabilitatea și inteligibilitatea legislației:
- Politicieni care lucrează în beneficiul public:

11. De ce credeți că mulți cetățeni votează pentru liderii autoritari și nedemocratici? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă că nu sunteți total de acord și +3 înseamnă că sunteți de acord în totalitate.

- Oamenii nu au încredere în democrație și în liderii democratici:
- Oamenii cred că liderii autoritari vor aduce ordine și stabilitate:
- Oamenii cred că liderii autoritari vor crește nivelul de viață:
- Oamenii sunt dezorientați și caută soluții ușoare:
- Din cauza populismului - politicienii autoritari sunt mincinoși buni:
- Oamenii nu au de ales; nu există o alternativă democratică reală în rândul politicienilor:
- Oamenii nu au suficiente informații despre liderii democratici:

12. Ce ar contribui la îmbunătățirea calității democrației în Republica Moldova pe termen scurt? Evoluăți pe o scală la -3 la +3, unde -3 înseamnă că nu sunteți total de acord și +3 înseamnă că sunteți total de acord.

- Investigarea de încredere a fraudelor bancare și a altor cazuri de corupție:
- Monitorizarea și informarea publică mai bună despre cazurile de corupție:
- Publicarea declarațiilor de avere și proprietate detaliate ale politicianilor și ale funcționarilor publici:
- Verificarea regulată și publică a politicilor-cheie:
- Alte:

13. Ce ar contribui la îmbunătățirea calității democrației în Republica Moldova pe termen lung? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă că nu sunteți total de acord și +3 înseamnă că sunteți de acord în totalitate.

- Educație mai bună despre democrație în școli:
- Presă mai independentă:
- Mai mulți oameni cinstiți angajați în sectorul public:
- Instituții de reglementare și supraveghere publică mai independente (inclusiv instanțe de judecată, Poliția și Procuratura):
- Creștere economică mai mare:
- Eliminarea sărăciei:
- Aderarea la UE:

Sondaj în rândul emigranților

Chestionarul Survey Monkey distribuit prin e-mailuri și Facebook

Introducere motivațională la chestionar: Cine și de ce se desfășoară sondajul, cum vor fi utilizate răspunsurile, garantarea anonimatului.

Întrebări:

- 1. Vă rugăm, scrieți-vă numele:**
- 2. Vârsta Dvs.:**
- 3. În ce țări ați trăit de când ați părăsit Republica Moldova?**
- 4. De cât timp sunteți în străinătate?**
- 5. De ce va-ți mutat în străinătate? Alegeți răspunsurile adecvate (sunt posibile mai multe opțiuni).**

- Pentru a avea oportunități mai bune de muncă .
- Să am oportunități de educație mai bune.
- Să trăiesc într-o țară mai democratică.
- Să trăiesc într-o țară mai puțin coruptă.
- Să trăiesc în țară cu un nivel de trai mai ridicat.
- Pentru a scăpa de sărăcie.
- Pentru a-mi ajuta familia.

6. Planificați să vă întoarceți în Republica Moldova și să trăiți aici?

- Da, sigur.
- Mai degrabă că da.
- Mai degrabă că nu.
- Deloc

7. În ce condiții v-ați întoarce în Republica Moldova? Alegeți răspunsurile adecvate (sunt posibile mai multe opțiuni).

- Dacă Republica Moldova ar deveni o țară democratică cu un nivel scăzut de corupție.
- Dacă aș găsi un loc de muncă bine plătit în țară.
- Dacă în Republica Moldova ar exista un nivel de trai mai ridicat.
- Dacă Republica Moldova ar adera la UE.
- Dacă am observa în Republica Moldova niște perspective pozitive de dezvoltare.

8. Cum ați evalua calitatea democrației în următoarele țări? Evaluați pe o scală de la -3 la +3 în fiecare țară, unde -3 înseamnă o calitate foarte mică și +3 înseamnă o calitate foarte înaltă.

- Republica Moldova:
- România:
- Ucraina:
- Rusia:

9. Cum s-a schimbat calitatea democrației în Republica Moldova în ultimii cinci ani? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă că s-a înrăutățit substanțial și +3 înseamnă că s-a îmbunătățit substanțial.

Schimbarea calității democrației în Republica Moldova în ultimii cinci ani:

10. Cum ați evalua contribuția următorilor partide politice la calitatea democrației în Republica Moldova? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă o contribuție foarte negativă și +3 înseamnă o contribuție foarte pozitivă.

- Partidul Socialiștilor al Republicii Moldova (PSRM)
- Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)
- Partidul Democrat din Moldova (PDM)
- Platforma civică „Demnitate și Adevăr” (DA)
- Partidul Șor
- Partidul „Partidul Nostru”
- Partidul Liberal Democrat (PLDM)

11. Cum ați evalua contribuția următoarelor instituții la calitatea democrației din Republica Moldova? Evaluați pe o scală la -3 la +3, unde -3 înseamnă o contribuție foarte negativă și +3 înseamnă o contribuție foarte pozitivă.

- Guvernul actual:
- Parlamentul actual:
- Președintele actual:
- Procurorul general:
- Poliția:
- Instanțele de judecată:
- Mass-media privată:
- Mass – media publică:
- Organizațiile nonguvernamentale:

12. Cum ați evalua impactul următorilor evenimentelor care au avut loc în ultimii cinci ani asupra calității democrației în Republica Moldova? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă un impact foarte negativ și +3 înseamnă un impact foarte pozitiv.

- Rezultatele alegerilor parlamentare din anul 2019:
- Defraudarea economiilor la băncile private:
- Renunțarea la Guvernul Maiei Sandu:
- Altele:

13. Cum ați evalua funcționarea următorilor factori în ceea ce privește calitatea democrației în Republica Moldova? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă că nu funcționați deloc și +3 înseamnă o funcționare foarte bună.

- Lupta împotriva corupției:
- Libertatea media:

- Calitatea ONG-urilor:
- Concurență politică echitabilă:
- Instituții independente de reglementare și de supraveghere publică:
- Statul de drept (calitatea instanțelor, poliției și procuratura)
- Implicarea cetățenilor în treburile publice:
- Protejarea minorităților naționale:
- Protejarea drepturilor omului:
- Stabilitatea și inteligibilitatea legislației:
- Politicieni care lucrează în beneficiul public:

14. De ce credeți că mulți cetățeni votează pentru lideri autoritari și nedemocratici? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă că nu sunteți total de acord și +3 înseamnă că sunteți de acord în totalitate.

- Oamenii nu au încredere în democrație și în liderii democratici:
- Oamenii cred că liderii autoritari vor aduce ordine și stabilitate:
- Oamenii cred că liderii autoritari vor crește nivelul de viață:
- Oamenii sunt dezorientați și caută soluții ușoare:
- Din cauza populismului - politicienii autoritari sunt mincinoși buni:
- Oamenii nu au de ales, nu există o alternativă democratică reală în rândul politicienilor:
- Oamenii nu au suficiente informații despre liderii democratici:

15. Ce ar contribui la îmbunătățirea calității democrației în Republica Moldova pe termen scurt? Evoluati pe o scală la -3 la +3, unde -3 înseamnă că nu sunteți total de acord și +3 înseamnă că sunteți total de acord.

- Investigarea de încredere a fraudelor bancare și a altor cazuri de corupție:
- Monitorizarea și informarea publică mai bună despre cazurile de corupție:
- Publicarea declarațiilor de avere și proprietate detaliate ale politicienilor și ale funcționarilor publici:
- Verificarea regulată și publică a politicilor-cheie:
- Altele:

16. Ce ar contribui la îmbunătățirea calității democrației în Republica Moldova pe termen lung? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă că nu sunteți total de acord și +3 înseamnă că sunteți de acord în totalitate.

- O educație mai bună despre democrație în școli:
- Presă mai independentă:
- Mai mulți oameni cinstiți angajați în treburile publice:
- Instituții de reglementare și supraveghere publică mai independente (inclusiv instanțe de judecată, poliție, procuratură):

- Creșterea economică mai mare:
- Eliminarea sărăciei:
- Aderarea la UE:

Focus grupuri

Vor fi desfășurate cinci focus grupuri: la Cahul, Bălți și trei la Chișinău. Focus grupurile vor fi organizate după trei metodologii diferite:

Cele din Cahul și Bălți vor fi organizate în două etape:

În prima etapă vor fi invitate 40 de persoane și li se va cere să răspundă la un chestionar cu două întrebări:

- 1. Alegerile din Moldova sunt libere și corecte? DA/NU.**
- 2. Este țara guvernată în funcție de voința oamenilor? DA/NU.**

În a doua etapă, persoanele participante vor fi selectate pe baza răspunsurilor din prima etapă

1. În Cahul, vor fi selectate persoane care reprezintă „pilonul democrației” (care au răspuns DA la ambele întrebări).
2. La Bălți vor fi selectați oamenii nemulțumiți (care au răspuns NU la ambele întrebări).

În Chișinău, două focus grupuri vor fi organizate în mod obișnuit, iar al treilea focus grup va fi selectat pe baza răspunsurilor lor anterioare.

1. Stâlpii democrației (DA/DA)
2. Dezamăgiți (DA/NU)
3. Spectatorii (NU/DA)
4. Nemulțumiții (NU/NU)

• Focus grupurile vor fi desfășurate în rândul studenților din următoarele instituții de învățământ:

- Universitatea de Stat din Moldova (USM)
- Academia de Științe Economice din Moldova (ASEM)
- Universitatea Liberă Internațională din Moldova (ULIM)
- Universitatea Tehnică din Moldova
- Universitatea Agrară din Moldova
- Centrul de Excelență în Economie și Finanțe
- Colegiul de Tehnologie din Chișinău
- Centrul de Excelență în Transporturi
- Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale
- Colegiul Pedagogic „A. Mateevici”
-

• Focus grupurile vor fi desfășurate în rândul următorilor oameni de afaceri:

- Ana Groza, Asociația Investitorilor Străini
- Igor Crapivca, Clubul Oamenilor de Afaceri „Timpul”
- Mariana Rufa, Asociația Businessului European
- Mihai Manoli, Agenda Națională de Business
- Mila Malairau, Amcham
- Natalia Calenic, CCI
- Veaceslav Cunev, președintele Asociației companiilor private de IT

Subiecte pentru întrebări:

- Calitatea democrației în Republica Moldova în comparație cu țările vecine.
- Tendința democrației în Republica Moldova în ultimii cinci ani.
- Ce funcționează bine și ce nu.
- De ce oamenii votează pentru lideri nedemocrați.
- Ce ar ajuta pe termen scurt/lung.
- Pentru liderii de afaceri: Calitatea climatului de afaceri (pro și contra).

Sondaj de opinie publică

Reprezentativ, desfășurat de compania sociologică CBS-AXA:

Întrebări

1. Cum ați evalua calitatea democrației în următoarele țări? Evaluați pe o scală de la -3 la +3 în fiecare țară, unde -3 înseamnă o calitate foarte mică și +3 înseamnă o calitate foarte înaltă.

- Republica Moldova:
- România:
- Ucraina:
- Rusia:

2. Cum s-a schimbat calitatea democrației în Republica Moldova în ultimii cinci ani? Evaluați pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă că înrăutățit substanțial și +3 înseamnă că s-a îmbunătățit substanțial.

Schimbarea calității democrației în Republica Moldova în ultimii cinci ani:

3. În ce măsură considerați că calitatea vieții cetățenilor influențează calitatea democrației din țară?

- Într-o măsură crucială
- Importantă
- Destul de importantă

- Mai puțin importantă
- Nu este importantă
- Nu are nicio relevanță

4. Cum ați evalua contribuția următoarelor instituții la calitatea democrației în Republica Moldova? Evaluați contribuția pe o scală de la -3 la +3, unde -3 înseamnă o contribuție foarte negativă și +3 înseamnă o contribuție foarte pozitivă.

- Guvernul actual:
- Parlamentul actual:
- Președintele actual:
- Procurorul general:
- Poliția:
- Instanțele de judecată:
- Mass-media privată:
- Mass – media publică:
- Organizațiile nonguvernamentale

5. Care lucruri crezi că ar fi bune pentru Republica Moldova?

- Oameni mai cinștiți angajați în politică și treburi publice
- Instituții mai independente (poliție, instanțe de judecată, mass-media)
- Aderarea la UE
- Înlăturarea democrației și instalarea dictaturii
- Un lider național mai puternic, cu mai multe competențe
- Revenirea la comunism
- Alte lucruri:

Rezumarea rezultatelor cercetării

- Redactarea unui raport electronic despre starea actuală și dezvoltarea democrației în Moldova (document de cel puțin 25 de pagini).